

Ameriški prostovoljci utonili v španskih vodah

Številno fašističnih špijonov aretiranih v Madridu, Barceloni in Valenciji. General Franco pozval Anglijo, naj prizna njegov režim. Fašistična strahovlada v tangierski mednarodni coni.—Baskiški brambovci zapustili Bilbao

Domache vesti

Obiski
Chicago. — Gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete so zadnje dni obiskali: Louis Levstik in njegova žena Josephine ter Robert Sternin in njegova žena Frances, vsi iz Clevelanda.

Smrt na newyorški farmi
Cherry Valley, N. Y. — Nekatero podrobnosti o pokojni Ivanki Logar, ki je umrla 15. t. m. Njeno deklško ime je bilo Peternel in rojena je bila v Rovtahu nad Logatcem. Tu zapuščala moža Leopolda, v Clevelandu brata Andreja, v West Newtonu, Pa., pa drugega brata in sestro.

Milwauške vesti
Milwaukee. — Pred nekaj dnevi je naglo umrla sedemletna Joan Conway, hči Slovenke, čigar deklško ime je bilo Mohorko. Deklica je prišla iz šole, se zgrudila in umrla. — Zadnje dni je bil v neki gostilni ustreljen hrvaški naseljensec Tomo Perhat. Ustreljen ga je čisto brez vzroka neki goodec, ki je zabredel v prepričanje, da je gost zaradi svojega slabega izgleda in začel kar na slepo streljati. Ranil je tudi neko žensko. — V bolnišnici se nahajajo Jos. Kanalec. Dalje je bil odpeljan v bolnišnico deček Johnny Šoba, ki je padel po stopnicah in se hudo pobil na glavi.

Nov grob v Clevelandu
Cleveland. — V bolnišnici je umrla Josipina Zuban, roj. Zorman, doma nekje iz Kleneka pri Postojni. V Ameriki je bila 31 let in tu zapuščala sina in brata.

Nesreča v tovarni
Sharon, Pa. — Joe Cvelbar, dobro znani rojak in član društva 262 SNPJ, je bil 15. t. m. težko pobit pri delu. Težka železna cev je padla nanj in ga močno poškodovala na glavi. Nekaj časa je bil v bolnišnici in zdaj se nahaja v domači zdravniški oskrbi. Želja je, da čim prej okreva.

Boj za unijo v Minnesoti
Ely, Minn. — Naši rojaki se tu dobro drže za rudarsko unijo CIO, a ne vsi. Nekaj je takih, ki se potegujejo za kompanijsko unijo. Opozarjamo nekoga, ki je odbornik društva SNPJ, da je njegovo početje proti zaključkom 11. redne konvencije naše jednote! — Rudnik Zenith je odprl obrat za nedoločen čas.

Mussolinijev list obligaten za fašiste

Rim, 19. jun. — Archile Starace, tajnik fašistične stranke v Italiji, je včeraj odredil, da se morajo vsi italijanski fašisti naročiti na dnevnik Popola d'Italia, ki je osebna last Mussolinija. Število fašistov v Italiji se čeni na dva milijona, kar pomeni, da bo Mussolinijev list imel čez dva milijona stalnih odjemalcev in čez devet milijonov dolarjev letnih dohodkov.

Začetek poletja

Danes je v koledarju uradni začetek poletja. Solnce je doseglo najvišjo točko na severu in odslej se bo vračalo nazaj proti jugu. Najdaljši dan in najkrajša noč v letu.

Ruski polet preko tečaja v Ameriko

Najtežji in najpohalnejši polet v zgodovini

PORTLAND, OREG., 20. jun. — Trije ruski letalci so danes ob enajstih predpoldne pristali deset milj od tukaj, ko jim je zmanjkalo gasolina. Bili so v zraku 63 ur in 17 minut in preleteli so daljavo 5420 milj od Moskve preko severnega tečaja in Kanade. Do San Franciscu, ki je bil njihov cilj, jim je manjkalo 580 milj.

Moskva, 19. jun. — Trije sovjetki letalci — pilot Valerij Škalov, njegov pomočnik Jurij Bajdukov in navigator Aleksander Beljakov — so sinoči ob osmih poleteli iz Moskve proti Združenim državam preko severnega tečaja. Preleteti imajo brez prestanka 6250 milj dolgo zračno pot, dokler ne pridejo v San Franciscu. To je prvi — in najnevarnejši ter najpohalnejši — poskus, da se doseže stalna potniška in komercialna zračna zveza med Rusijo in Združenimi državami. Polet se vrši v monoplanu ruskega izdelka z enim samim motorjem. Letalci imajo radioapar, s katerim oddajajo redna poročila.

Blumova vlada je dala ostavko!

Francoški senat je porazil vlado

PARIZ, 20. jun. — Blumova socialistična vlada, ki je bila na krmilu Francije nekaj čez leto dni, je včeraj podala ostavko, ko je v soboto senat zavrgel izjemni zakon, na podlagi katerega je vlada hotela izravnati finančno krizo.

Hitler zapira duhovščino na debelo

Berlin, 19. jun. — Aretacije katoliških duhovnov in redovnikov ter protestantskih pastorej se nadaljujejo po vsej Nemčiji. Neki franciškanški frater v Coblenu je bil včeraj obsojen na štiri leta ječe zaradi homoseksualstva. Trije drugi redovniki, ki so pobegnili iz Nemčije, so bili v odsotnosti obsojeni v plačilo 670,000 mark in to vsoto mora zdaj plačati njihov zavod. Do danes se nahaja v zaporih in koncentracijskih taborih okrog 500 pastorej in duhovnikov.

ODPOR PROTI MINIMALNI PLAČI NARAŠČA

Industrijski magnatje pobijajo načrt

ZASLIŠANJE SE ZAVLEKLO

Washington, D. C. — (FP) — Po kratki dobi nestrpnega čakanja, da ugotovijo, s katere strani piba veter, so močne grupe industrijskih magnatov stopile na plan in pričele z ofenzivno taktiko, da preprečijo zakonitev načrta glede minimalne mezde in maksimalnega delovnika. S svojo taktiko so že zavekle zaščitanje pred kongresnim odsekom. Zdaj upajo, da bo vročina v Washingtonu pregnala senatorje in kongresnike, da bo kongres zaključil svoje zasedanje in s tem pokopal načrt.

Doslej so se proti načrtu, ki predvideva minimalno plačo 40 centov na uro in delovni teden 35 do 40 ur, izrekle skoro vse velike organizacije industrijskih magnatov — National Manufacturers Assn., National Publishers Assn., Machine & Allied Products Institute, Institute of Carpet Manufacturers, Southern States Industrial Council, Cotton Textile Institute, National Coal Assn., Illinois Manufacturers Assn. in Youngstown Sheet & Tube Co. Sleđnja, ki je izvala stavko v svojih jeklarnah, ni hotela poslati svojega reprezentanta k zaslišanju, da ne bi trpel njen "ugled", če bi vodila direktno opozicijo proti minimalni mezd in odpravi otroškega dela. Poslala je nekoga Bernarda Ittenauerja, zastopnika "lojalnih" delavcev, ki nočejo imeti nobenega opravka s prekucuhi, ki so oklicali stavko.

Ittenauer je povedal, da je porabil zadnje cente za pot v Washington, da nastopi pred kongresnim odsekom in brani jeklarsko kompanijo, ki po očetovsko skrbi za svoje delavce. Kompanija je bila silno dobra napram delavcem celo v letih depresije in jim je "dovolila" kupovanje potrebščin v njenih prodajalnah.

Organizirano delavstvo se sicer strinja z načeli minimalne mezde in maksimalnega delovnika, toda po izjavi Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, in Johna L. Louisa, načelnika CIO, ki predstavljata dve nasprotni struji v delavskem gibanju, je načrt pomankljiv.

Apel iz Londona na stranke v Španiji

Mussolini in Hitler tudi apelirata!!!

London, 19. jun. — Mednarodni nevrmeševalni odbor je imel včeraj prvo sejo po povratku Italije in Nemčije v ta odbor in je sklenil, da bo v imenu 27 držav, vključivši Italijo in Nemčijo, takoj apeliral na špansko fašistično vodstvo v Salamanci in na špansko republikansko vlado v Valenciji, naj opustita okrutnosti in medsebojni vojni in se oprimetaj bolj humanitarnih načinov bojevanja.

(Torej fašistična Italija in nacijska Nemčija, ki sami vodita vojno s španskim ljudstvom in zalagata španske upornike s topovi, bombami in letali, s katerimi sta do danes na najokrutnejši način pobili na tisoče španskih žena in otrok, bosta zdaj apelirali sami nase za več usmiljenja in humanitarnosti!!!...)

Avtna družba se podala po kratki stavki

Detroit. — Po štiridnevni stavki 3000 delavcev pri Budd Wheel Co. je družba priznala avno unijo UMWA kot edino predstavništvo vseh delavcev in dala več drugih koncesij. Med temi so osmurni delovnik in 40-urni tednik, plača in pol za delo čez uro in dvojna plača za delo ob nedeljah, odprava akordnega dela, tri cente zvišanje plač na uro in minimalna plača 65c na uro za delavke in 75c za delavce.

Mornarske volitve pri treh linijah

New York. — Pod vodstvom vladnega delavskega odbora se bodo mornarji pri treh linijah izrekli s splošnim glasovanjem, katera unija naj jih zastopa pri kolektivnih pogajanjih: stara Mednarodna unija mornarjev, ki spada k ADF, ali nova mornarska unija, ki se namerava pridružiti CIO. Volitve se bodo vršile pri International Mercantile Marine Co., Luckenbach Steamship Co. in Black Diamond liniji. Zmago napovedujejo voditelji obeh skupin.

Senatna preiskava reliefne politike

Washington, D. C. — Prvi korak glede preiskave vseh faz vladne reliefne politike je bil podvzet, ko je bila sprejeta zadevna resolucija, katero sta predložila senatorja Murray in Hatch. Resolucija predvideva imenovanje komisije petih članov in apropiacijo \$50,000 za financiranje preiskave. Murray in Hatch sta demokrata.

Governer zaprl jeklarsko tovarno

Sovjeti razširili naval čiščenja

Naval na sabotažnike v splošnem

Moskva, 19. jun. — Stalina kampa za "očiščenje" Sovjetske unije vseh izdajalcev in sovražnikov njegovega režima se je že dni raztegnila tudi na one, ki špekulirajo s kruhom, motijo leno industrijo in ki sabotirajo produkcijo avtov in lokomotiv. Pravda, centralni organ komunistične stranke, je zadnje dni zaglala silen krik, da je organizirana sabotaža kriva, da je produkcija avtomobilov in avtrokov zelo zaostala — krivi so trockijevci.

Aretacije so na dnevnem redu in na tisoče delavcev in drugih je že v zaporih. Iz vseh krajev Rusije prihajajo v Moskvo denunciacije glede vohunov in saboterjev; čim več je prijelih — tem več novih je ovadenih. Zadnje dni je bilo v Turkestanu ustreljenih sedem saboterjev, ki so bili obtoženi razdejevanja lokomotiv.

V mreži sabotažnikov je bil med drugimi zajet tudi Bill Sattov, znani ameriški radikalec, ki je bil med svetovno vojno v Chicagu in kateri je kasneje odšel v Rusijo, kjer mu je bilo poverjeno vodstvo nad gradnjo nove železniške proge iz Turkestana v Sibirijo.

V Khabarovsku na Daljnem vzhodu je bil aretiran Gerbek, bivši sovjetski direktor lenega trusta, na obtožbo kontrarevolucionarnih dejanj. Aretacije in teške obtožbe odličnih sovjetskih uradnikov in tovarniških voditeljev prihajajo v Moskvo sleherni uro iz vseh krajev Sovjetske unije.

Konflikt med Nemčijo in Čehoslovaško

Mučenje nacija izzvalo proteste v nemškem tisku

Berlin, 19. jun. — Napetost med Nemčijo in Čehoslovaško je dosegla kritično točko. Poročilo, da je bil Bruno Weigel, nemški državljani in vodja nacijske pomožne organizacije v Pragi, aretiran in vržen v ječo, kjer so ga jetniški pazniki in policaji pretepali, je povzročilo viharne proteste v nacijskem časopisju.

"Čas takega brutalnega postopanja napram nemškemu državljanu je minil," piše Voelkischer Beobachter, glasilo nacijske stranke. "Prška vlada se mora zavedati, da se ta zločin ne da oprati. Samo diplomatska opravila ne zadostuje."

Lokalanzeiger zahteva, da morajo biti vsi mučitelji Weigela strogo kaznovani. "Ako ne bo čehoslovaška vlada dala zadostne in kaznovane mučiteljev, tedaj jo bomo mi poučili, kaj je zakon v mednarodnih odnosih," piše ta list. "V interesu čehoslovaške vlade je, da upošteva naše svarilo. Mi pozorno opazujemo to stvar in pozabili ne bomo ničesar."

Weigel je pred nemškimi poslanikom v Pragi povedal, da je bil aretiran v svojem stanovanju in vržen v ječo, kjer so ga nekaj dni pozneje obiskali jetniški pazniki in policaji. Ponujali so mu podkupnino, če bo delal za policijo, kar pa je odklonil. Nato so ga začeli izpraševati o nacijskih aktivnostih v Čehoslovaški, ker pa ni hotel odgovarjati, je sle-

Republic Steel je proti posredovanju RUDARJI PIKETIRAJO JEKLARNE

JOHNSTOWN, PA., 20. jun. — Pennsylvanski governer Earle je razglasil obsedno stanje v Johnstownu in vzel zapretil jeklarsko tovarno Bethlehem Steel Co. Vsi stavkokaži so morali izprazniti tovarno, katero zdaj straži državna policija.

YOUNGSTOWN, O., 20. jun. — Pred tujakšjo tovarno Republic Steel so bili sinoči krvavi izgredi med policijo in stavkarji. Dva stavkarja sta bila ubita in 10 ranjenih. Eden ubitih stavkarjev se je pisal John Bogovič.

Cleveland, O., 19. jun. — Republic Steel Corp. je včeraj nanačila, da je proti premirju v jeklarski stavki, ki sta ga predlagala governer Martin L. Davey in Frances Perkins, delavska tajnica. Status quo, fraza, katero sta rabila governer in delavska tajnica, ko sta predlagala premirje, bi bil po izjavi jeklarske korporacije v prilog stavkarjem. Vladno zaščito bi dobili le stavkarji, ne po "lojalni" delavci.

Senator Arthur Vanderberg, republikanec iz Michigana, je včeraj napadel člane vladnega odbora, ki je bil imenovan, da posreduje med jeklarskimi magnati in reprezentanti jeklarske unije, da se stavka čimprej konča. Dejal je, da člani tega odbora ne morejo biti nepristranski v tej kontroverzi, ker so vsi zagovorniki kolektivnega pogajanja in spisanih pogodb med unijami in delodajalci.

Johnstown, Pa., 19. jun. — Serif Michael Boyle je pozval governerja Earleja, naj pošlje državne milicijane v Johnstown in razglasi obsedno stanje, ko je bil informiran, da bo 40,000 rudarjev, članov UMWA, invadiralo to mesto, da tako pokažejo svoje simpatije napram jeklarskim delavcem, ki so zastavkali v jeklarni Bethlehem Steel Corp. Governer je že prej izjavil, da ne bo oklical obsednega stanja, če ne bo na to prisiljen v slučaju postritve konflikta med korporacijo in stavkarji.

Governer je odgovoril šerifu, naj on zapre jeklarne, da tako ohrani mir in prepreči prelivanje krvi. "Ako boste to storili, ne bo treba oklicati obsednega stanja," pravi Earle. "Jeklarne naj ostanejo zaprte toliko časa, da vladni posredovalni odbor, ki je bil pravkar imenovan, izvrši poverjeno mu nalogo."

Rudarski pohod v Johnstown je naznanil P. T. Fagan, predsednik drugega rudarskega distrikta UMWA.

Washington, D. C., 19. jun. — Federalna vlada se je odzvala pozivu ohijskega governerja Daveyja, naj posreduje v jeklarski stavki, ki je zajela tovarne neodvisnih kompanij v sedmih državah. Frances Perkins, načelnica delavskega departamenta, je imenovala posebni odbor in mu poverila poravnavo konflikta.

Načelnik tega odbora je Charles P. Taft, republikanec in sin bivšega predsednika Združenih držav Williama Howarda Tafta. Ostala dva člana sta Lloyd K. Garrison, dekan pravne fakultete na wisconsinški univerzi, in Edward F. McGrady, pomožni delavski tajnik, ki se je pravkar vrnil iz Evrope v Ameriko. Delavska tajnica je bila vesela, ko je dobila zagotovilo od re-

Slika kaže prizor iz policijskega napada na jeklarske stavkarje pred tovarno Republic Steel Corp. v Chicagu.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
SLAVKO IN LASTNINA SLOVENSKEGA
POPOSRENI JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Council Society

Glasovi iz naselbin

Slavje jednotnega dneva

Cleveland, O. — Slavje dneva
SNPJ se je vršilo 13. junija v
Meyers parku v Cantonu, O. in
dopolodne se je vršila redna me-

jeni zgolj radi podpore. Dokaz
je današnje slavje in pa zadnja
konvencija, ki je pokazala, da
naši bratje in sestre niso prišli

Toda naše misli s Durnom
vred so bile: kdaj bomo prišli v
Canton na slavje dneva SNPJ,

Po seji sem šel po Toneta Jan-
koviča in njegovo soprogo in šli
smo. Ob treh popoldne smo že
bili v cantonem parku in se

Henry Previc, predsednik sla-
vja SNPJ, je naznanil, da se pri-
čne govorniški spored. Zraven je
bil Maks Kumer. Vprašanje je

Predsedatelj nam je nato
predstavil Blaža Odarja iz Can-
tona in Johna Jankoviča iz Bar-

Nikdar! Komaj četrty smo to
slušali in danes
spadajo — žurnalisti, člankarji, pisatelji in
razni drugi intelektualci ter umetniki v isto or-

Zdi se, kakor da je Ameriko zadnja leta
prešnila masna zavest, da vse, kar dela za plačo,

Intelektualci vseh vrst bodo polagoma
spoznali, da čim večja ekonomska blaginja delavke

Shod je bil zaključen. V dvo-
rani je bilo okrog 500 poslušal-
cev, vseh posetnikov v parku pa
okrog 4.000, večina teh iz okolice
Pittsburgha, Clevelandčanov pa
tudi precejšnje število.

Obiskala me je sestra Mary s
neakom Josephom in mrs. Ho-
mec iz Libraryja. Nazaj grede
so se ustavili v Meyerjevem
parku.

S pokonvenčnih posetov
Auburn, Ill. — Marsikateri de-
legat in član SNPJ si bo trajno
ohranil spomine s pretekle kon-

Naši rojaki v Collinwoodu, ki
so sosedje clevelandake naselbi-
ne, imajo drugi največji slovenski
dom v Ameriki. Slovenci delavski
dom. V njem so delega-

Moji ožji sorodniki Homčeve
družine so mi izvrstno postregli
in mi s avtom razkazali okolice,

Ves odbor za pravila (in jaz
s njim) je bil prikrajsan za mar-
šalstvo uro, ker je bil zelo za-

toda ponosni smo bili na svoje
delo. Kar smo dodali ali odvzeli
provizoričnim pravilom, je kon-
vencija s par izjemami vse spre-

Za Poljanca je bil 23. maja ve-
lik dan. Glavni stan je bil v
predmestju pod košatim drev-
jem na domu Johna Prostorja,

Čas je prišel in od prijaznih cle-
velandskih rojakov smo se mo-
rali posloviti. Iskrena hvala dru-
žinam Prostor, Homec in Franku

Po nočnem počitku sem se dne
30. maja napolil v spremstvu
matere in brata moje žene Ju-
sta v naselbino Universal, ki je

Moji ožji sorodniki Homčeve
družine so mi izvrstno postregli
in mi s avtom razkazali okolice,

Ali ste se naročili Prosveto ali
Mladinski list svojem prijatelju
ali sorodniku v domovino? To je

smo se pogovarjali o tem in o-
nem. Vse povsod pa je bila na
površju unija CIO, kajti delavci
imajo veliko zaupanje v to no-
vo unijako gibanje, ker vidijo v

Vsem, s katerimi sem prišel
na mojem obisku v dotiko, po-
seбно pa družinam Skrij, Homec,

Se o lemontakem petju
So. Chicago, Ill. — Ko smo se
leta 1915 odpravili v vojno, smo

Leta 1916 sem bil v Bukovini
pri Crnovicah v vasi Toporovac,
kjer so se vršile velike bitke z
Rusi. Padlo je mnogo vojakov,

Druga huda bitka se je vršila
4. junija 1916 v Jurkovcu. Ko
smo zjutraj vstali, je tako tre-
skalo, kakor bi hotelo nebo pasti

Lemontaki patri so tudi meni
poslali tisto brošuro. Da so do-
volj predrzni, so jasno pokazali,

Ali ste se naročili Prosveto ali
Mladinski list svojem prijatelju
ali sorodniku v domovino? To je

Problemi priseljence

Ako je inozemčeva žena državljan-
ka
Vprašanje: Moja žena se je bolj zavzela
državljanstvo kot jaz in postala je ameri-
državljanica l. 1935. Ali je res, da mi ta o-

Vprašanje: L. 1931 sem bil zaprt radi
prejšnje prohibicijskih zakonov in obsojen na
mesečno ječo. Pred tremi leti sem si vzel
papir. Sedaj bi rad zaprosil za državljan-
stvo. Ali bo ona obsodba preprečila moje natar-

Poroča pred dnevom 22. sept. 1922 in pol-
Vprašanje: Prišel sem v Ameriko s svojo
eno pred več kot 26 leti. Pred 15 leti sem po-
ameriški državljan. Ali je moja žena tudi a-

Vprašanje: Radi raznih razlogov nisem
gel do sedaj prositi za ameriški državljan-
Bil sem vojak v ameriški vojski tekem svetov-
vojnem in imam častno odpustnico. Kako naj
bim drugi papir?

Vprašanje: Neki priseljenec, ki je bil de-
časa na relifu, bi se rad povrnil v stari kraj
ali nima sredstev za vozno. Vsa njegova do-
žina je v starem kraju in on misli, da bi
bilo tam bolje. Prišel je zakonito v Ameri-

Nov letalski rekord za ženske
Sovjetska letalka Osipenkova je dosegla
vodni letalom, ki je bilo obremenjeno s 5
kg, višino 7000 m, z obremenitvijo 1000 kg
je dvignila v višino 6000 m. S tem je po-
kla vse prejšnje svetovne rekorde žensk v
področju.

Pred dvajsetimi leti
(iz Prosvete z dne 21. junija 1917.)

Domace vesti. Uredništvo Prosvete je
jelo prošnjo slovenskih begunov, večinoma
žančarov, iz Švice. Prošnja denarne pomo-
Prošnja je bila predložena gl. upr. odseku,
je dovolil pobiranje prispevkov pri družinskih
te beguni.

Vesti iz Jugoslavije

(Zavrnjena poročila iz Ljubljane.)

SAMOMORI ...

... v Beli Krajini ...

... je fant razmerje s komaj 14 let ...

... Spet en samomor. — Dne 1. junija ...

... 25 let velikega igralca Levarja ...

... Dne 1. junija je v ljubljanskem ...

... Avtna unija pred novim pogajanjem ...

... Od General Motors bo zahtevala boljše pogodbo ...

... Detroit. — (FP) — Avtna unija ...

... Ena njegovih najboljših vlog je ...

... Pri St. Juriju prišlo so v nedeljo ...

... Kmet se zagovarja pred sodnikom ...

... "Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

... "Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

... "Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

... "Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

... "Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

... "Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

... "Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

Ustrahovanje stavkarjev Johnstownu

Zupan v službi jeklarške korporacije

Johnstown, Pa. — (FP) — Pozivi župana Daniela J. Shieldsa, naj se jeklarški stavkarji vrnejo na delo v tovarne Bethlehem Steel Corp., niso dobili odziva.

David Watkins, član organizatoričnega odbora CIO, je naznanil, da je 10,000 izmed 15,000 delavcev v jeklarški uniji. Stavkarje so zdaj podprli tudi rudarji z oklicem stavke v vseh premogovnikih Bethlehem Steel Corp.

Jeklarška korporacija in njeni podrepani, med katerimi je tudi župan Shields, se zanašajo na "vigilante" in misijonarje, ki v pisnih in po telefonu grozijo stavkarjem, da bodo izgubili službo, če se ne vrnejo na delo.

Shields je poiri besedo, ki jo je dal Watkinsu, da bo zaprl tovarne, prepovedal bivanje stavkokazom v jeklaršarnah, če bo večina delavcev zastavkala. To se je zgodilo, toda župan je pozabil na obljubo. Mobiliziral je posebne policije, pobožnike, ki zdaj patrolirajo glavni del mesta in jeklarški distrikt.

Nevarnost krvavega spopada med "vigilanti" in stavkarji je bila odvrnjena, ko je guvernier Earle poslal močne oddelke državne policije v Johnstown. Policiji načeljuje major Lynn G. Adams, ki je prevzel odgovornost za vse, kar se zgodi na stavkovni fronti.

Jeklarji trumoma "stopajo v unijo; samo v enem dnevu jih je pristopilo več ko 300. Unija je imela večino med jeklarji že v zadnjem novembru, a je vedela, da ne bo dobila priznanja brez stavke.

V županovem uradu prevladuje nestrpnost. Shields pošilja telegrame predsedniku Rooseveltu in guvernierju Earleju, v katerih ju opozarja na kritično situacijo. Govori o ugrabljenih in zaroti proti "lojalnim" delavcem. Roosevelt je ignoriral opozorilo, guvernier pa je odgovoril, da bo kompanija odgovorna za vsa nasilja v tej stavki.

Gouverner zaprl jeklarško tovarno

(Nadaljevanje s 1. strani.)

presentantov jeklarške unije in uradnikov korporacij, da bodo sodelovali a člani posredovalnega odbora. To zagotovilo sta dala Philip Murray, načelnik organizatoričnega odbora CIO, in John S. Brooks, direktor in pravni zastopnik Republic Steel Corp., na konferenci z delavsko tajnico.

"Naša korporacija bo koope-

Voditelji unije navadno take stavke hitro izravnavajo. Predsednik Homer Martin in podpredsednik Wyndham Mortimer sta zadnje čase pričela groziti z disciplinarno akcijo, da ustavita "prenagle akcije."

Ameriški prostovoljci utonili v španskih vodah

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Okrog 150,000 nebojevnikov se je umaknilo iz Bilbaoja v zadnjih 48 urah. Več ko 3000 žensk in otrok so odpeljali uporniški Enega so ustavile uporniške bojne ladje in potopile.

Nacijski in italijanski letalci sodelujejo v napadih na Bilbao. Lovska letala spajajo tudi kroglice iz strojnica na begunce, ženske in otroke. Vse ceste, ki vodijo iz Bilbaoja v notranjost provincie Baske, so natpane z mrličmi in ranjenimi.

Vojaška junta je priznala, da so italijanske čete zasedle mesto Las Arenas ob ustju reke Nervion, ki veže Bilbao z morjem. Junta dalje pravi, da so uporniki porabili več ko 10,000 ročnih granat v nasakoh na goru Archando.

Francoske, angleške in španske ladje nadaljujejo s transportacijo španskih begunov. Več tisoč so jih pripeljale v francoska pristanišča St. Jean de Luz, Bayonne, Pauillac in La Pallice. Večino tvorijo otroci in ženske.

Gibraltar, 19. jun. — Dve španski bojni letali sta napadli italijanski parnik Madda v bližini Alžirije. Kapitan Simone je dejal, da sta letali prileteli iz Kartagene, pomorske baze španske ljudske vlade v južnem delu Španije. Letali sta vrgli več ko 30 bomb na parnik ter ga močno poškodovala, toda noben član posadke ni bil ranjen.

Valencija, Španija, 19. jun. — Minister obrambe je naznanil, da je eksplozija na bojni ladji Jaime I., katero so popravljali v Kartageni, ubila 18 mornarjev in ranila 100 drugih. Vzrok eksplozije še ni bil ugotovljen. Eksplozija je zahtevala tudi ogenj, ki pa je bil kmalu pogasjen.

Berlin, 19. jun. — Nemčija je izkazala zadnjo čast 31 mornarjem, ki so bili ubiti na bojni ladji Deutschland, katero so španski letalci bombardirali 29. maja, ko je dospela v bližino pristanišča Ibiza na Balearskih otokih. Trupla mornarjev so bila pokopana na mornariškem pokopališču v Wilhelmshavenu. Pogrebni svečanosti so se udeležili Hitler, vojni minister Werner von Blomberg, admiral Erich H. A. Raeder in drugi visoki vojaški častniki in vladni uradniki.

Raeder je imel glavni pogrebni govor, v katerem je dejal, da so bile Deutschland in druge nemške bojne ladje instruirane, naj obstreljujejo španska letala, toda napad na Deutschland je prišel nepričakovano. Bombe so padle predno so mogli naravnati topove na tej bojni ladji proti letalom. S tem je Raeder priznal, da so nemške bojne ladje zasledovale španska letala in da so provocirale napad na Deutschland. Prej je nacijski tisk trdil, da bojne ladje niso provocirale napada.

Tangier, Maroko, 19. jun. — Ta mednarodna cona na skrajnem koncu severozapadne Afrike, na nasprotni strani Gibraltarja, je postala prav tako fašistična kakor španski Maroko, ki je pod kontrolo generala Franca, vrhovnega poveljnika španske uporniške armade.

Tukajšnji fašisti se poslužujejo gangsterskih metod v boju proti nasprotnikom. Ugrabili so najmanj enajst oseb od pričetka civilne vojne v Španiji, od 18. julija preteklega leta. Samo eden izmed teh se je vrnil nazaj živ. Kaj se je zgodilo z drugimi, nihče ne ve. Najbrž so jih fašisti umorili, da si je vsa stvar zavita v tajnost.

Vlada v Tangierju, ki bi morala biti mednarodna, je odprto na strani španskih fašistov. Dejstva v zvezi ugrabljenjem nasprotnikov generala Franca so splošno znana, toda zločinci so še vedno na svobodi.

Tangier Gazette, angleški tednik, je zdaj na svojo pest začel križarsko vojno proti ugrabitljem in fašističnim teroristom. Urednik tednika pravi, da so policiji znana imena ugrabiteljev, toda podvzeti noče nobene akcije proti njim.

Vlada v tej coni je po imenu mednarodna. Tvorijo jo med drugimi zastopniki Anglije, Francije in Belgije, toda sodišča so pod kontrolo italijanskih in španskih fašistov. Pravni direktor odbora kontrole je italijanski fašist. V vrhovnem sodišču so trije fašisti, dva španska in eden italijanski. Fašisti nosijo javno svoje uniforme, čeprav je to kršenje zakonov mednarodne cone. Zastopniki Anglije, Francije in Belgije v tangierski vladi niti ne protestirajo proti fašističnim strahovladi v mednarodni coni.

Senator Guffey okrtačil magnate

Washington, D. C. — (FP) — Joe Guffey, demokrataki senator iz Pennsilvanije, je v svojem govoru ošišgal jeklarške barone, ki so provocirali stavko, ko so odklonili kolektivna pogajanja z jeklarško unijo. Dejal je, da so Republic Steel Corp., Youngstown Sheet & Tube Co. in Inland Steel Co. odgovorne za konflikt.

"Stališče teh korporacij, ki odklanjajo kolektivna pogajanja, zasluži obsodbo," je dejal Guffey. "Te igrajo vlogo diktatorja, ker nečesto priznati delavskih pravic. Z moje strani bi rajši prenesel najbolj žgočo kritiko zaradi podpisane pogodbe z jeklarško unijo kakor pa imel na svoji vesti masaker stavkarjev v Chicagu. Veseli me, ker je federalni justični departament poslal svoje reprezentante v Chicagu, da preiščejo ozadje policijskega masakra stavkarjev."

Okrog 80 čikaških unij je apeliralo na Roosevelta, naj intervenira v stavki in napravi konec konfliktu. Apel naglašala, da jeklarške korporacije skušajo zatreti unijsko gibanje a prelivanjem krvi in pri tem jim pomaga čikaška policija. Predsednik je bil tudi informiran, da Republic Steel Corp. krši Byrnesov zakon, ki prepoveduje transportiranje stavkolomcev iz ene države v drugo.

Velika jeklarška stavka je paralizirala tudi druge industrije in veliko število tovarn v dolini ob reki Mississippi je moralo ustaviti obrat, ker ne morejo dobiti jekla. Prizadete so tudi železnice, ker se je tovarni promet zmanjšal po izbruhu stavke. Vlni preiskovalci so na delu in zbrali so evidenco, ki potrjuje obdolžitve o grmadenju orožja v jeklarških tovarnah. Direktorji jeklarških korporacij so bili pozvani v Washington, kjer se bodo morali zagovarjati glede obdolžitve o kršenju federalnih zakonov.

Prizor iz prvomajskih praznov na Rdečem trgu v Moskvi.

Ustrahovanje stavkarjev Johnstownu

Zupan v službi jeklarške korporacije

Johnstown, Pa. — (FP) — Pozivi župana Daniela J. Shieldsa, naj se jeklarški stavkarji vrnejo na delo v tovarne Bethlehem Steel Corp., niso dobili odziva.

David Watkins, član organizatoričnega odbora CIO, je naznanil, da je 10,000 izmed 15,000 delavcev v jeklarški uniji. Stavkarje so zdaj podprli tudi rudarji z oklicem stavke v vseh premogovnikih Bethlehem Steel Corp.

Jeklarška korporacija in njeni podrepani, med katerimi je tudi župan Shields, se zanašajo na "vigilante" in misijonarje, ki v pisnih in po telefonu grozijo stavkarjem, da bodo izgubili službo, če se ne vrnejo na delo.

Shields je poiri besedo, ki jo je dal Watkinsu, da bo zaprl tovarne, prepovedal bivanje stavkokazom v jeklaršarnah, če bo večina delavcev zastavkala. To se je zgodilo, toda župan je pozabil na obljubo. Mobiliziral je posebne policije, pobožnike, ki zdaj patrolirajo glavni del mesta in jeklarški distrikt.

Nevarnost krvavega spopada med "vigilanti" in stavkarji je bila odvrnjena, ko je guvernier Earle poslal močne oddelke državne policije v Johnstown. Policiji načeljuje major Lynn G. Adams, ki je prevzel odgovornost za vse, kar se zgodi na stavkovni fronti.

Jeklarji trumoma "stopajo v unijo; samo v enem dnevu jih je pristopilo več ko 300. Unija je imela večino med jeklarji že v zadnjem novembru, a je vedela, da ne bo dobila priznanja brez stavke.

V županovem uradu prevladuje nestrpnost. Shields pošilja telegrame predsedniku Rooseveltu in guvernierju Earleju, v katerih ju opozarja na kritično situacijo. Govori o ugrabljenih in zaroti proti "lojalnim" delavcem. Roosevelt je ignoriral opozorilo, guvernier pa je odgovoril, da bo kompanija odgovorna za vsa nasilja v tej stavki.

Gouverner zaprl jeklarško tovarno

(Nadaljevanje s 1. strani.)

presentantov jeklarške unije in uradnikov korporacij, da bodo sodelovali a člani posredovalnega odbora. To zagotovilo sta dala Philip Murray, načelnik organizatoričnega odbora CIO, in John S. Brooks, direktor in pravni zastopnik Republic Steel Corp., na konferenci z delavsko tajnico.

"Naša korporacija bo koope-

Voditelji unije navadno take stavke hitro izravnavajo. Predsednik Homer Martin in podpredsednik Wyndham Mortimer sta zadnje čase pričela groziti z disciplinarno akcijo, da ustavita "prenagle akcije."

"Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

"Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

"Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

"Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne."

"Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen s barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?"

F. M. DOSTOJEVSKIJ: Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s epilogom—Pisoval Vladimir Levstik

Aljoša je opazil na divanu, na katerem so očitno še sedeli, malomarno vržen svilen ogrtač in na mizi pred divanom dve neprijeti čašici čokolade, prepečenec, kristalni krožnik z višnjevimim rozinami in drugi krožnik s sladkarijami. Gostili so nekoga. Aljoša je uganil, da je naletel na goste, in obraz se mu je zmračil. A prav tedaj se je privzdignila zavessa; z brzimi, hitrimi koraki je stopila v sobo Katerina Ivanovna ter z radostnim, vznícenim smehljajem pomolila Aljoši obe roki v pozdrav. V tistem trenutku je tudi služkinja prinesla dve prižgani sveči in ju postavila na mizo.

"Hvala Bogu, vendar ste prišli tudi vi! Za vas edinega sem ves dan prosila Boga! Sedite."

Lepota Katerine Ivanovne je bila že pred iznenadila Aljošo, ko ga je brat Dmitrij pred kakimi tremi tedni po lastni, nujni želji Katerini Ivanovne prvič pripeljal k njej, da ga predstavi in seznaní. A tistikrat ni prišlo do razgovora med njima. Meneč, da je Aljoša v veliki zadregi, mu je Katerina Ivanovna nekam prizanašala in je takrat ves čas govorila z Dmitrijem Fjodorovičem. Aljoša je molčal, a pri tem si je marsikaj prav dobro ogledal. Presenetila ga je oblastnost, ponosna nepriljenost in samosvestnost te ošabne devojke. In vse to je bilo nedvomno, Aljoša je čutil, da ne pretirava. Opazil je, da so njene velike črne, vroče oči zelo lepe in se nekam posebno prilagajajo bledemu, kar malce bledorumenkastemu podolgastemu obrazu. Ali v teh očeh, prav kakor tudi v očrtu prelestnih ustnic, je bilo nekaj takega, v kar se je brat seveda lahko strašno zaljubil, česar pa nemara ni bilo moči dolgo ljubiti. Malone odkrito je povedal svojo misel Dmitriju, ko se ga je ta po posetu oprjel, proseč ga, naj mu ne skriva dojma, ki ga je dobil ob pogledu na njegovo nevesto.

"Srečen boš z njo, a morda . . . ne mirno srečen."

"Da, da, brat, take ostanejo vselej take, one se ne uklonijo usodi. Tedaj misliš, da je ne bom večno ljubil?"

"Ne, ljubil jo boš nemara večno, le to je, da morda ne boš večno srečen z njo . . ."

Aljoša je takrat izrekel svoje mnenje z rdečico na obrazu in nevoljen nase, ker se je bil vdal bratovim prošnjam in mu povedal take 'neumne' misli, zakaj njegovo mnenje se mu je bilo samemu zadelo strahovito bedasto, kakor hitro ga je izrekel. Pa tudi sram ga je postalo, da je tako oblastno izrekel mnenje o ženski. S tem večjim začudenjem je začutili že ob prvem pogledu na Katerino Ivanovno, ki je pritekla k njemu v sobo, da se je takrat nemara jako zmotil. To pot je njen obraz sijal od nepritvorjene prostodušne dobrote ter odkrite vroče iskrenosti. Od vsega prajnejša 'ponosa in ošabnosti', ki sta tistikrat tolikanj osupnila Aljošo, je bilo zdaj opaziti samo smelo, plemenito odločnost in nekakšno jasno, mogočno vero vase. Aljoša je že po prvem pogledu nanjo in po prvih besedah spoznal, da vsa tragika njeneja položaja nasproti možu, ki ga tolikanj ljubi, zanjo nikakor ni skrivnost, ampak da ve nemara že vse, prav vse. In vendar, vžle temu je bilo v njenem obličju toliko svetlobe, toliko vere v bodočnost. Aljoša se je zdajci začutil resno in premišljeno krivega pred njo. Bil je premagan in obenem pridobljen. Mimo vsega tega je že po njenih prvih besedah opazil, da jo navdaja nekakšna silna razburjenost, ki je bila pri njej morda zelo nenavaden pojav — razburjenost, malone že podobna zanosu.

"Zato sem vas tako težko čakala, ker zdaj samo od vas lahko zvem vso resnico — od nikogar drugega več!"

"Prišel sem . . ." je zamrmral Aljoša, čuteč, kako ga obhaja zmedenost, "jaz . . . on me je poslal . . ."

"A, on vas je poslal, nu, saj sem slutila. Zdaj vem vse, vse!" je vzkliknila Katerina Ivanovna in oči so se ji mahoma zaiskrile. "Postojte, Aleksej Fjodorovič, naprej vam povem, zakaj sem vas tako pričakovala. Vidite, morda vem še veliko več od vas samega; vesti ne potrebujem od vas. Potrebujem pa od vas tegale: zvedeti moram vaš lastni, osební, poslednji dojem o njem, treba je, da mi kar moč naravnost, brez olepšavanja, čeprav robato (o, kolikor le hočete robato!) poveste — kako zdajle, po svojem današnjem srečanju z njim, sami gledate nanj in na njegov položaj? To utegne biti bolje, nego če bi se jaz sama, ki noče več hoditi k meni, osebno pomenila z njim. Ali ste razumeli, česa hočem od vas? In zdaj, s čim vas je poslal k meni (saj sem vedela, da vas bo poslal!) — govorite naravnost, do pičice vse mi povejte! . . ."

"Večel je . . . naj vas pozdravim, in da ga ne bo nikoli več . . . a naj vas pozdravim."

"Da me pozdravite? Tako je rekel? Tako se je izrazil?"

"Da."

"Nemara le tako — mimogrede. Zareklo se mu je v naglici in ni postavil prave besede?"

"Ne, izrečno mi je velel, naj vam sporočim to besedo: 'Pozdravlja vas'. Trikrat me je prosil, naj je ne pozabim sporočiti."

Katerina Ivanovna je vzrojila.

"Pomagajte mi zdaj, Aleksej Fjodorovič, prav zdaj potrebujem vaše pomoči; povedati vam hočem svojo misel, vi pa mi nanjo samo odgovorite, ali mislim pravilno ali ne? Čujte: če bi bil samo mimogrede rekel, da me pozdravite, in ne bi bil vztrajal na tem, da mi sporočite besedo, ter je ne bi bil podčrtal, tedaj bi bilo to vse . . . Tu bi bil konec! Če pa je posebej poudarjal to besedo in vam posebej naročal, da mi ne pozabite sporočiti tega 'pozdrava', tedaj je moral biti razburjen, morda celo ves iz sebe? Odločil se je in ustrašil svoje odločitve! Ni me ostavil s trdnimi koraki, ampak strmoglavil se je, kakor z viška v prepad. Poudarjanje te besede utegne pomeniti kljubovanje . . ."

"Tako je, tako!" je vneto potrdil Aljoša.

"Zdaj se mi samemu tako vidi."

"Če je pa tako, tedaj še ni izgubljen! Samo obupan je, a rešim ga še lahko. Stojte: ali vam ni morda česa naročil zastran denarja, zastran treh tisoč?"

"Ne samo da je govoril o tem, ampak prav to je za nemara najhuje mučilo. Rekel je, da je zdaj brez časti in da je posled vse eno," je vroče odvrnil Aljoša, z vso dušo čuteč, kako mu lije v srce upanje in da je nemara res še kak izhod in kaka rešitev za brata. "Toda, ali mar veste . . . zastran denarja?" je dodal in se zdajci ugriznil v jezik.

"Ze davno vem, z vso gotovostjo. Brzojavno sem povprašala v Moskvi in zdavnaj vem, da denar ni dospel. On ni poslal denarja, toda jaz sem molčala. Prošli teden sem zvedela, kako zelo je potrebova denarja in kolikanj ga še potrebuje . . . V vsem tem sem si zadala samo en namen: da bi vedel, h komu se mu je vrnil in kdo mu je najzvestejši prijatelj. Ne, on noče verjeti, da sem mu jaz najbolj zvesta prijateljica; ni me hotel spoznati — on gleda name samo kakor na žensko. Ves teden me je mučila strašna skrb; kako naj ukrenem, da ga ne bo sram pred menoj, ker je zapravil te tri tisoče? Se pravi, le naj se sramuje pred vsemi in pred samim seboj, a mene naj se ne sramuje, saj se tudi Bogu izpoveduje vsega, ne da bi ga bilo sram. (Dalje v prihodnjem.)"

da letošnje slavnike, če je bilo jeseni: ogledala bi si rada nove klobuke. Vse pa je šlo, kakor po olju, samo me je drugi dan, ko se je žena vrnila, vselej glava bolela: toliko čudnih stvari je videla, čula in seveda vse meni sporočila. Kako je Bobi zdrav, srčan, inteligenten in živ in kako je hčerka dobro izgledala. Komaj pa je žena prišla domov, že se je veselila na nova kurja očesa in na nov sestanek, kajti je Bobi tak, da mu ga ni para in le kje se je vzela, ko v naši familiji vendar ni nihče posebno živ. Take očitke sem mirno prenašal mesec za mesecem; zadnjič pa se je pokvaril ta ženin servitut.

Nekaj čim se bil prehladil in pri svojih letih so kolena pač kolena. Pa sem moral v posteljo, grel smo in ovijali in dnevi so potekali. Toda ista usoda je preganjala kurja očesa na našem domu, a želja po šivilji na totem hčerkinem domu. Kolena pa se niso nikamor premaknila. In je pisala hčerka: "dolgo ne bom mogla odlašati" in je godrnjala žena: "saj skoro ne morem več iz sobe zaradi kurjih očes!" Tolžil sem in branil svoje stališče: kaj so kurja očesa v primeri s koleni: ne po položaju in po obliki ne morejo konkurirati! Toda je bila na drugi strani šivilja na tehtnici, v takem slučaju pa so kolena za tekmo preslaba. Žuril sem z ozdravljenjem. Hčerka pa je nestrpejša od žene in pride pismo: prihodnji četrtek se dodobimo v Ljubljani. V terek popoldne žena ni več strpela. Čuj, oddala bom telegram, zdaj si že čisto dober: v četrtek s edodobimo v Ljubljani. Vdal sem se. Telegram je oddala. Čez eno uro pa je prinesel pismošča telegram moji ženi. Brzojavila je hčerka: V sredo pridem v Ljubljano, ne morem več odlašati, pridí gotovo!

Obšla me je z ona. To se zgodi vselej, kadar slutim nesrečo. Toda dolgoletna zakonska skušnjava me je naučila spoštovati pregovore kakor: "molk je zlato."

Navzlic 'moji absolutni nevtalnosti, ki bi jo veseleje lahko vzele za vžgled v španskem vprašanju, prvi žena čez nekaj časa: "Stvar pa le ni jasna, kaj bo sedaj prav, ali kar ona brzojavi, ali kar jaz!"

Z moje strani ne sluha ne duha.

"Sploh pa sta se telegrama srečala, odnosno zgrešila!"

Jaz: kakor da me ni.

"I tak vendar svetuj nekaj, dedec nemarni, saj gre vendar za tvojega otroka!"

"Kaj naj svetujem? Boš že naredila, da bo prav!"

"Kaj bom naredila—kako bom naredila—kaj mora biti prav, ko si pa ti vse zmešal?"

"Jaz? Zmešal?"

"Kdo pa drugi, ti in pa tista tvoja nesrečna kolena."

Argument je bil hud, pa sem se zopet umaknil v rezervo.

Nemir je naraščal z vsako minuto.

"Čez eno uro bo pošta zaprta, tak povej no, kaj naj storim!"

"I—jaz bi brzojavil, da naj bo tako, kakor želi hčerka, pa pojdi jutri!"

Rečeno—storjeno. Toda čez

pol ure dostavi sluga nov telegram: "Pa naj ostane pri četrtku, kakor ti želiš!"

Telegrama sta se zopet srečala. Kako je bilo pri tem srečanju na žici, ne vem ali vem, kako je bilo pri nas, ko so se nekaj minut na to zaprla vrata poštnega urada.

Noč je bila dolga. Izgledalo je, da ne bo nikoli več belega dne.

Pred zoro pa je ob mojem pritrjevanju izdala žena sledeči s l u ž b e n i komuniké: "Danes grem jaz v Ljubljano; da opravi pri pedikerju in kar še treba, če bi pa hčerka ne prišla—kdo se bo dandanašnji zanesel na pošto in telegram!—potem pojdeš jutri ti, kajti kar tako je vendar ne moremo pustiti in Bobi se te gotovo že tudi jako veseli."

Zvečer je prišla domov—res brez kurjih očes—toda kakor osa razdražena: ni bilo ne hčerke ne Bobija. To pa znači polovico manj užitka, kakor jih ženi sicer vselej nudijo dobro gojena kurja očesa.

Drugi dan sem šel jaz in se zvečer vrnil pobit in utrujen: prišla sta bila hčerka in Bobi. Oh!

"I tak govori no—povej no! Kako je bilo?" me je sprejela z lučjo zvečer že na stopnicah. "Ali je zdrava? Kako izgleda? Kakšen je Bobi?"

Jaz sem vihral, da bi potolažil žejo radovednosti, toda od utrujenosti sem bil le po malem kos pričakovani nalogi.

"Zdravo, vse zdravo. Najpoprej me je ozmerjala, zakaj sem prišel jaz in ne ti. Da ni telegrafa na tem svetu, lepo bi se živelo. Kje imam sadike od paradižnikov in paprike, pa seme od slaka in počepinčka in ne vem kaj še vse sem pozabil. Da drugi ni treba, da bi kolena bolela tak čas, ko mama ne more v Ljubljano, ko nima drugega na tem božjem svetu, ko tisto malo kurjih očes in še to se ji tako brezsrčno kvari."

"Kaj pa Bobi?" Ženi so gorele oči.

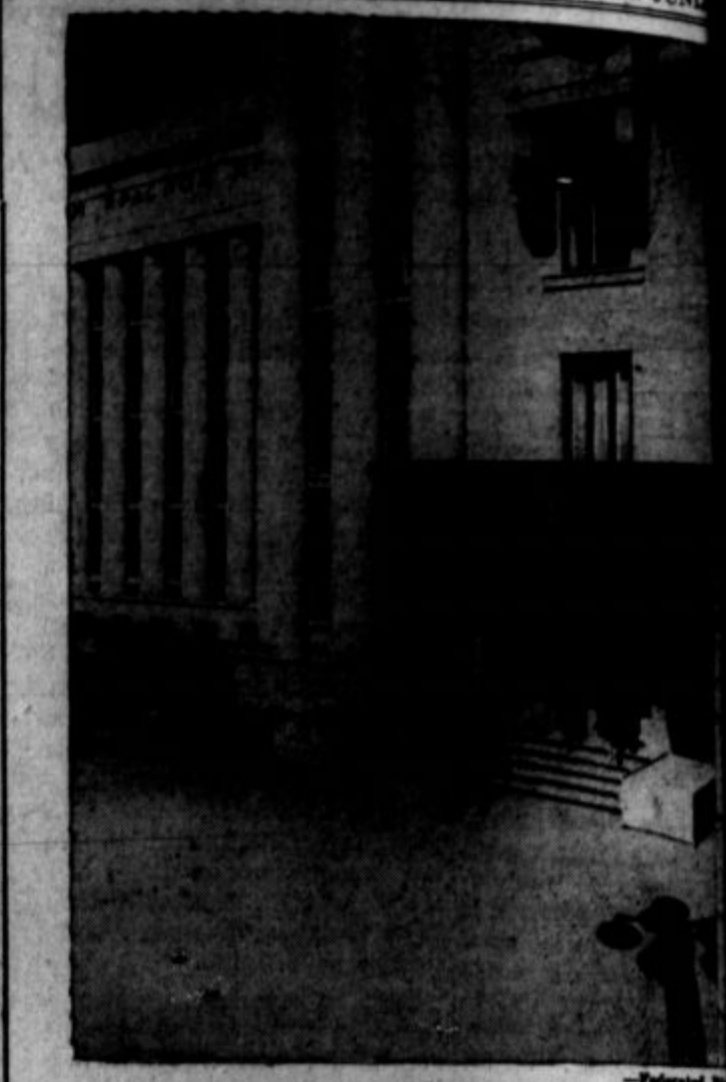
"Hm, Bobi je zdrav, morda še preveč zdrav. Najprej je zamašil sifonsko steklenico s štirimi zoborebci, potem je poskušal, kako bo gnalo in naravnost v sosednjega gostal! Ko ga je ona nato po krempljih —"

"Gotovo si jo ti suntal!"

"Nič nisem, še gledati si nisem upal. Iz jeze je nato prevrnil čašo črnega vina po prtu in obleki. Potem je splezal meni na kolena in med pogovorom, sam ne vem kdaj, mi je odtrgal medaljon od verižice, ga neopaženo stlačil v peč in mi je dejal, naj ga najdem, če morem. Ko ga je ona spet po rokah z opravičilem, da je ves neumen, da le kakšnega domačega človeka vidi, da je zadnjič strica Toneta v kavarni s čevlji osuval, polil s kavo, cigarete pa mu je skrtil za omaro, da vse to tako rekoč dela od same sreče, je Bobi izpullil iz mojega gornjega žepa nalivno pero!"

"Zdrav je, živ je, iz gnoja pa tako ni človeka, hvala bogu." In v prevleki sreči so se ženi lesketale oči.

"—splezal za stol, ga razdril in vso tekočino izpraznil v moj des-

Glavni stan poveljništva ruske rdeče armade v Minsku, mu mestu beloruske sovjetske republike.

ni žep, da še sedaj curlja črnilo iz njega. Oh, moja lepa siva obleka!"

Končal sem utrujen, žena pa ni mogla od sreče nazaj na zemljo, ni videla ne mene, ne moje obleke.

"Hvala bogu, samo da je zdrav!"

France Feržou.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 18. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni ali dveh. List Prosveta stane za vse članske, za članske ali nečlanske 10.000 eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri asecmentu 512 tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči je list predrag za članske S.N.P.J. List Prosveta je vsa lastina gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Čl. listu Prosveta je:

Za Zdrž. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je . . .
1 tednik in 4.50	1 tednik in
2 tednika in 3.50	2 tednika in
3 tednike in 2.40	3 tednike in
4 tednike in 1.30	4 tednike in
5 tednikov in nič	5 tednikov in
Za Evropo je \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Me Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vsa lastina.

Pojasnile:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skraj naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne st, tedaj mora upravništvo snizati datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošljim naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime Čl. družta št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih št. moje družine:

2) Čl. družta št.

3) Čl. družta št.

4) Čl. družta št.

5) Čl. družta št.

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjižice, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in dr.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANE S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne Čene zamerno, unjako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4964
CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na željo tudi vse ostane poslane

Sestanek moje žene

Moja žena — — —

Ne ustrašite se takega začelka—kajti ni to neka pritožba na preljubno javnost ali v skrajnem primeru na bližnje sorodstvo, nego je to samo potreben uvod za opis nedolžnega dogodka, ki se je zgodil meni danes; ali se lahko zgodi jutri vam; sosedom in prijateljem pa pojutrišnjem.

Moja žena ima—tudi s te strani ste popolnoma varni, ker ne naštevam, in česar nima—vse zobe, dve polni vrsti svetlih belih zob, potem hčerko, potem sestanek in nazadnje kurja očesa. To ni bog ve kaj! Res ne, posebno če se pomislí, da sem pri prvih treh stvareh jaz udeležen skoro s 50% vloženeza kapitala, to je: pri nekaterih več, pri drugih manj. Samo pri poslednji od naštetih dobrin sem popolnoma nedolžen; kurja očesa ima sama, na svojo odgovornost in užitek, in še stroškov bi se rad odkrižal, če bi zakrament sv. zakona dopuščal kako dispenzo.

Torej zobje! Cisto novi so, račun in potrdilo zadnjega plačanega obroka sta skrbno spravljena poleg zavarovalne police in poročnega lista in na to stran

je menda ljubi mir zagotovljen. Do kedar, pa se nikoli ne ve. Ko sem se nekaj obotavljal s poslednjim obrokom, mi je dopovedovala, da bo treba ponovno pregledati, da "kaj ne počí," zdaj—kakor rečeno—pa je mir. Hčerko, kakopak, ima tudi sama, najmanj polovico je podobna meni in kadar—dokler hčerka ni bila omožena—je bila na njo huda, kakrat je trdovratno vztrajala, da je čisto in samo—moja. Zdaj seveda je drugače, in ne priznava mi nitf zakonitih 50%.

Sestanke je tudi do nedavnega imela sama, danes pa se je tudi tukaj vse spremenilo. Tudi pri sestankih sem postal kompanjon.

Torej: ta njena—odnosno najina—hčerka in pa—samo njena—kurja očesa so za sestanke moje žene usodepolne važnosti. Brez hčerke ni sestanka, toda tudi brez kurjih očes ne gre. Moja žena, njena hčerka in kurja očesa—faciunt collegium!

Ta najina hčerka je omožena in ima že Bobita in Bobi ima še tri leta in vse kar spada pod naslov Bobi in starost treh let. Vi ga sigurno ne poznate, toda to naj vas pri čitanju ne moti; poznate pa sigurno kakšnega drugega fantka, ki ima tri leta in sliči na ime Bobi. Te vrste roba si je tako podobna med seboj, da

jo lahko zamenjate pa niste pri nobeni hiši povzročili—v organizatornem in disciplinarnem oziru—s tem ne škodje ne koristí.

Bobí zavija v mariborskem dialektu, kar naj vam dokaže, da je hčerka omožena več postaj od Ljubljane, nego jih mora moja žena privoziti v prestolico, kadar gre s to skupno hčerko na sestanek. Ti sestanki so koledarsko točno utrjeni. Gonilna sila njihova pa so—kurja očesa. Prav zaradi teh sestankov mislim goji žena kurja očesa. Goji skrbno in brezskrbno, goji—če smem rabiti primero iz naravoslovja—kakor šparglje in v Ljubljani ima pedikerja—tako mislim se plaše—ki jih vsak mesec reže z veliko ljubeznijo in s ostrim nožem. In je ob rezanju kurjih očes vselej pristal tiste strani—ne, ki je na vladí—nego tiste, pri kateri so možje onih, ki jim reže kurja očesa. Pri današnjem havziranju s političnim prepričanjem je to gotovo jako originalen in vsega priporočanja vreden kriterij. Ze celo vrsto let so se odvijali ti sestanki popolnoma normalno kakor večnost: rastle sa kurja očesa in dorastla, žena je pisala, da mora v Ljubljano in h gospodu Pedikerju, hčerka da mora v Ljubljano in h gospej Šivilji. Če je bilo spomladi: ogledala bi si ra-

Fordovi pobojniki pretepaajo Richarda T. Frankensteena, predsednika unije združenih avtinih delavcev.